

مجموعه مقالات هشتمین همایش حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری

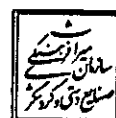
۱۳-۱۶ آذر ۱۳۸۶، تهران

پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

پژوهشگاه حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی

تهران - ۱۳۹۱

سرشناسه	:	همایش حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری (هشتمین : ۱۳۸۶ : تهران)
عنوان و نام پدیدآور	:	مجموعه مقالات هشتمین همایش حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری ۱۳ - ۱۶ آذر، تهران/لاپیر همایش عبدالرسول وطن دوست : ویراستار علمی رویا بهادری، شهرزاد امین شیرازی/نژاد : گردآوری دبیرخانه دائمی همایش (حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری).
مشخصات نشر	:	تهران: سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	:	۷۱۶ ص: مجبور (رنگی)، جدول نمودار.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۱۱-۱-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبیا
موضوع	:	آثار تاریخی -- نگهداری و مرمت -- کنگره ها
موضوع	:	آثار فرهنگی -- نگهداری و مرمت -- کنگره ها
شناسه افزوده	:	وطن دوست، رسول. ۱۳۲۶ -
شناسه افزوده	:	امین شیرازی/نژاد، شهرزاد، ویراستار
شناسه افزوده	:	بهادری، رویا، ویراستار
شناسه افزوده	:	همایش حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری، دبیرخانه دائمی
شناسه افزوده	:	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری
رده بندی کنگره	:	NA۱۰۵۸۸ ۱۳۸۶
رده بندی دیویی	:	۰۲۸۸/۵۳۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۸۶۶۳۷۲

پژوهشگاه

پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

نام کتاب: مجموعه مقالات هشتمین همایش حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزئینات وابسته به معماری، تهران - ۱۳۸۶

تألیف: گروهی از نویسندگان

ویرایش علمی: رویا بهادری، شهرزاد امین شیرازی/نژاد

ناشر: پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

نظارت و اجرا: پیام غرابی

صفحه آرای: خسرو نوروززاده چگینی، زهرا شکرانیان آزادبخت

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول، ۹۱

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز چاپ نشر شهر

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۱۱-۱-۵

مسئول فنی و ویرایش ادبی: سیروس ایمانی نامور / رسانه پرداز

نشانی: تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان لارستان، نبش کوچه افتخاری/نیا، پلاک ۱۸، پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

مسئولیت مقالات با نویسندگان است

بسمه تعالی

پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

رئیس شورای کتاب: دکتر احمد میرزا کوچک خوشنویس

دبیر شورا: دکتر خسرو خوانساری

اعضای شورا: دکتر حمیدرضا ابراهیمی

دکتر علی رضا بهرمان

دکتر محمود رحمانی

دکتر سید سعید زاویه

دکتر محمد مهدی لیبی

دکتر آرش لشکری

این کتاب بنابر مجوز شماره ۱۲۶/۳ - ۸۸۲/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۹

شورای کتاب پژوهشگاه انتشار یافته است.

فهرست مطالب

مقدمه

۱۵

۱- مقالات پژوهشی

- گیاه ارزشمند قَلْبَلَب و کاربردهای مهم آن در احیا و مرمت
مهرناز آزادی ۲۳-۳۰
- کاربرد آنالیز عنصری با روش میکروپیکسی در مرمت و حفاظت نمونه‌های باستان شناسی
داوود آقا علی گل، پروین اولیائی، علی باقی زاده، فرح شکوهی، محمد لامعی رشتی ۳۱-۳۶
- معرفی و مطالعه فنی کاشی‌های تخت سلیمان
مریم احمدی، حمید فدایی ۳۷-۴۸
- شناسایی رنگ‌های به کار رفته در نقاشی‌های هزار شیخ احمد جام و بررسی تخریب رنگ سبز
معین اسلامی، حامد صیاد شهری ۴۹-۶۰
- تشریح کریستالوگرافی فازهای موجود در بافت سفال با استفاده از روش XRD و تصحیح Rietveld و
تحلیل رفتار فیزیکی و مکانیکی سفال با استفاده از میکروسکوپ پلاریزان و کانفوکال
سید محمد امین امامی ۶۱-۷۲
- سالیابی و تعیین مراحل مرمت سد قدیمی کریت به روش ترمولومینسانس
فرانک بحرالعلومی، احمد رضا حشمتی، ماندانا طیبی، مولودسادات عظیمی ۷۳-۷۸
- بررسی فن‌شناسی لایه چینی برجسته و منحصر به فرد خانه حقیقی اصفهان
سمیه بصیری ۷۹-۹۲
- بررسی‌های علمی نقاشی‌های دیواری کوه خواجه در زابل
رویا بهادری، فرانک بحرالعلومی ۹۳-۹۸
- بررسی مقایسه‌ای تأثیر عوامل محیطی بر سرعت و ماهیت فرایند خوردگی اشیاء برنزی در دو محوطه تاریخی
گوهر تیه و تپه کلار
مهناز بهاری ۹۹-۱۱۲
- مطالعات علمی و آزمایشگاهی فرایند تخریب در نقش برجسته فیروزآباد
علیرضا بهرمان ۱۱۳-۱۲۶
- بررسی سیر فن‌آوری، حفاظت و مرمت سفالینه‌های تپه اسماعیل آباد
سمیه تقی ذوقی ۱۲۷-۱۴۰
- فن‌شناسی و بازفرآوری لعاب قرمز قاجاری در مسجد نصیرالملک شیراز
حمیدرضا چمن ۱۴۱-۱۴۶
- مستندنگاری، تعیین اولویت‌های حفاظتی و مرمتی و مطالعات آزمایشگاهی اشیاء سفالین گورستان قلعه
کوچک جیرفت
حمزه حمزه، فتانه مجد کمایی ۱۴۷-۱۵۸

سخن ناشر

حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزیینات وابسته به معماری، یکی از وظایف مهم سازمان میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری است که به لحاظ ماهیت علمی و ضرورت‌های پژوهشی آن همواره از ارکان فعالیت‌های پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نیز به شماره آمده است.

این پژوهشگاه به عنوان محور فعالیت‌های اجرایی و پژوهشی در زمینه‌ی حفاظت و مرمت در کنار سایر ارگانهای آموزشی تخصصی، در فراهم ساختن بستر لازم جهت تولید و رشد و ارتقاء علم بومی و جذب مشارکت حداکثری سایر رشته‌های علمی در راستای حفاظت از میراث فرهنگی، افتخار آن را دارد که همه موانع، در تمامی مقاطع زمانی همه‌ی توان خود را به کار گرفته و از هیچ کوششی فروگذار نکرده است.

همایشهای دو سالانه‌ی حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی گواهی صادق بر این مدعا بوده که از حیث کیفیت‌های علمی و جلب مخاطبان متخصص در بالاترین رده‌های درجه‌بندی همایشهای علمی تخصصی کشور قرار گرفته است.

غنای مقالات ارائه شده در این رویداد تخصصی، مجموعه مقالات ادوار مختلف آن را در زمره‌ی یکی از قابل استفاده‌ترین منابع فارسی زبان حفاظت و مرمت اشیاء تاریخی - فرهنگی و تزیینات وابسته به معماری درآورده که از نفایس انتشارات پژوهشگاه بر شمرده می‌شود.

با آرزوی موفقیت دست‌اندرکاران دلسوز و زحماتش برگزاری این همایش‌ها و انتشار مجموعه مقالات آن، بر این نکته تأکید می‌نمایم که حفظ و استمرار و تداوم برگزاری این مجموعه همایش‌ها با همکاری سایر نهادهای دست‌اندر کار این عرصه از اهم وظایفی است که پژوهشگاه برای خود در نظر دارد.

امید که با توجهات خداوند متعال، همه‌ی حفاظت‌گران و دانشجویان حفاظت و مرمت در تمامی کوشش‌های خود برای حفظ و نگهداری میهن اسلامی موفق و مؤید باشند.

پریسا محمدی

پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

مقدمه

هشتمین همایش دوسالانه حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی در ۱۳-۱۶ آذرماه ۱۳۸۶ در سالن اجتماعات پژوهشکده حفاظت و مرمت در تهران برگزار شد. دبیر علمی این همایش دکتر عبدالرسول وطن‌دوست، ریاست وقت پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی و فرهنگی بود. این همایش ۳۰۰ شرکت کننده داشت و ۱۱۹ مقاله به این همایش ارسال شد که ۲۶ مقاله به عنوان سخنرانی پذیرفته شد و ۷۸ مقاله قابل چاپ در مجموعه مقالات همایش شناخته شد.

در این مجموعه مقالات برای اولین بار ۶۹ مقاله در سه بخش پژوهشی، اجرایی - پژوهشی و ترویجی چاپ شده است. مجموعه مقالات قبلی شامل ۳۰ تا ۳۶ مقاله بوده و تقسیم‌بندی نیز وجود نداشت. اما در اینجا سطح‌بندی مقالات صورت گرفته است. مقالات پژوهشی حاوی یافته‌های جدید پژوهشی و شامل ۲۷ مقاله است. مقالات اجرایی - پژوهشی علاوه بر پژوهش دارای بعد اجرایی و شامل ۱۳ مقاله است و مقالات ترویجی حاوی بررسی، معرفی یا گردآوری یک موضوع و شامل ۲۹ مقاله است. از این میان ترجمه کامل یک مقاله، مقالات بسیار کوتاه و مقالات چاپ شده در مجلات و نشریات دیگر در این مجموعه چاپ نشده‌اند. با وجود این اگر مقاله‌ای به دبیرخانه همایش فرستاده شده و شامل موارد بالا نباشد، به زودی در مجموعه مقالات نهم چاپ خواهد شد.

این کتاب خالی از نارسایی و کاستی نیست، از این رو موجب بهایت سپاس خواهد بود که پیشنهادهای سازنده خود را به ما منعکس نمایید. امید است چاپ این مجموعه مقالات بتواند نقش کوچکی در بالا بردن دانش مرمت داشته باشد.

در پایان لازم می‌دانم که از دوست و همکار گرامی، زنده یاد مهیار سالاری، مسئول سابق انتشارات پژوهشکده، که در برگزاری و جمع‌آوری مقالات تلاش فراوانی به عمل آورد، یاد کرده و این مجموعه مقالات را به روح نازنینش تقدیم کنیم.

سرپرست پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی - فرهنگی

مرداد ۱۳۹۱